

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІРНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ППв 4 «Банківські операції»
(за вибором ВНЗ)
денна форма навчання

*освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит
галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво»*

Чинний від 2011 – 08 – 01

Видання офіційне

Дніпропетровськ
Державний ВНЗ «НГУ»
2012

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО

кафедрою економічного аналізу і фінансів ДВНЗ «НГУ»

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

наказом ректора ДВНЗ «Національний гірничий університет»
від 30.08.2012 №_____

3. УВЕДЕНО

вперше

4. РОЗРОБНИКИ СТАНДАРТУ

Єрмошкіна Олена Вячеславівна, проф. кафедри економічного аналізу і фінансів

Цей стандарт не може бути повністю або частково відтворений, тиражований і розповсюджений без дозволу ДВНЗ «Національний гірничий університет».

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Галузь використання	4
2. Нормативні посилання	4
3. Базові дисципліни	5
4. Дисципліни, що забезпечуються	6
5. Обсяг дисципліни	6
6. Компетенції, що набуваються, та зміст дисципліни	7
7. Індивідуальне завдання	9
8. Позначення економічних показників	9
9. Форма підсумкового контролю	9
10. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни	10
11. Вимоги до засобів діагностики	10
12. Рекомендована література	11
13. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення	11

Вступ

Цей стандарт є складовою стандартів вищої освіти вищого навчального закладу.

Програма навчальної дисципліни ППв-4 «Банківські операції» - нормативний документ, який складається на підставі освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки бакалаврів напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит.

Навчальна дисципліна визначає комплекс модулів, що підлягають підсумковому контролю. Модуль – це задокументована сукупність змістових модулів, що реалізується за допомогою певних видів навчальних занять з визначеними цілями (лекції, лабораторні, практичні, семінарські тощо). Змістовий модуль – сукупність навчальних елементів, створена за ознакою відповідності певному навчальному об'єктові та подана в ОПП.

Навчальна програма розробляється кафедрою, яка наказом ректора закріплена для викладання дисципліни.

Програма навчальної дисципліни розробляється на весь період реалізації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів з фінансів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит і затверджується наказом ректора.

1. Галузь використання

Стандарт поширюється на кафедри НГУ, що здійснюють викладання нормативної дисципліни «Банківські операції» бакалаврів з фінансів.

Стандарт встановлює:

- компетенції, які має опанувати студент;
- перелік змістових модулів та інформаційну базу (навчальні елементи), яка опосередковує освітні та професійні уміння за вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра;
- розподіл навчального матеріалу за видами занять;
- норми часу на викладання та засвоєння інформаційної бази;
- позначення одиниць фізичних величин, які використовуються в навчальному матеріалі;
- форму підсумкового контролю;
- відповідальність за якість освітньої та професійної підготовки.

Стандарт придатний для сертифікації фахівців та атестації випускників вищих навчальних закладів.

2. Нормативні посилання

- 2.1. Закон України «Про вищу освіту».
- 2.2. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003 – 2010
- 2.3. . Наказ Міністерства освіти і науки України №642 від 09.07.2009. Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін за вільним вибором студента.

2.4. Постанова КМ України № 1719 від 13 грудня 2006 р. «Про перелік напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ України № 1193 від 03.10.2007 р., №565 від 25.06.2008 р., № 660 від 23.07.2008 р.)

2.5. Наказ Міністерства освіти і науки України № 58 від 27 січня 2007 р. «Про порядок введення в дію переліку напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо - кваліфікаційним рівнем бакалавра».

2.6. Постанова Кабінету Міністрів України № 787 від 27 серпня 2010 року. «Про затвердження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра» зі змінами, внесеними Постановами КМ України № 267 від 17.03.2011 р., № 516 від 18.05.2011, № 567 від 1.06.2011, № 227 від 21.03.2012 р..

2.6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.11.2010р. №1067 «Про введення в дію переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста і магістра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 787»

2.7. Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки бакалаврів з фінансів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напрямку підготовки 6.030508 - фінанси і кредит

2.8. СВО НГУ НМЗ-10. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2010.

3. Базові дисципліни

ПНЗЕ 1	Політекономіка	ПП19	Інвестування
ПНЗЕ 2	Мікроекономіка	ППс7	Грошово-кредитна система зарубіжних країн
ПНЗЕ 5	Математика для економістів	ППс8	Інвестиційні компанії і фонди
ПНЗЕв 2	Основи наукових досліджень	ППс15	Бюджетування діяльності підприємств
ПНЗЕ 3	Макроекономіка	ПП 13	Банківська система
ПП 1	Економіка підприємства	ППв6	Економічний аналіз
ПП 4	Гроші та кредит	ППс10	Іпотечний ринок
ПП 5	Фінанси	ППс11	Депозитарна діяльність
ПП9	Статистика	ППс16	Управління витратами
ПП17	Фінанси підприємств	ППс17	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва

4. Дисципліни, що забезпечуються

Забезпечуються дисципліни ОПП:

- освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

ПП18	Фінансовий ринок
ППс18	Фінанси підприємницьких структур

- освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»

ПП1	Фінансовий менеджмент
ПП5	Ринок фінансових послуг
ПП6	Фінансова санація та банкрутство підприємств
4 ВНЗ	Курсова робота з фінансового менеджменту
ППс4	Фінансове планування
ППс2	Інвестиційна діяльність фінансово-кредитних установ
ППс3	Управління фінансовими активами
ППс6	Фінансове планування діяльності бюджетних установ

- освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

ПП1	Фінансовий менеджмент
ПП5	Ринок фінансових послуг
ПП6	Управління фінансовою санацією та банкрутством підприємств
ППс1	Фінансовий контролінг
ППс5	Фінансовий менеджмент фінансово-кредитних установ
ППс6	Управління ризиками фінансового ринку

5. Обсяг дисципліни

Загальний обсяг - 3 кредити ECTS (108 академічних годин).

Лекції - 33 академічних годин.

Практичні заняття - 22 академічних годин.

Самостійна робота - 48 академічних годин.

Курсова робота – 0,5 кредити ECTS (18 академічних годин).

Лекції - 0 академічних годин.

Практичні заняття - 0 академічних годин.

Самостійна робота - 18 академічних годин.

6. Компетенції, що набуваються, та зміст дисципліни

Модулі	Компетенції (з використанням матеріалу модуля студент повинен уміти)	Змістові модулі	Розподіл часу		
			аудиторний	самостійна робота	загальний
1	2	3	4	5	6
		Лекції – 8 семестр (III чверть 1...11 тижні) Аудиторні – 3 години на тиждень			
	Визначати надійність кредитної установи. Організувати роботу з обслуговування депозитних рахунків.	Вступ. Тема 1. Сутність банківських операцій	2	29	65
		Тема 2. Формування ресурсів комерційного банку	4		
	Відкривати рахунки у національній валюті, контролювати їх розрахунково-касове обслуговування	Тема 3. Розрахунково-касові операції банку в національній валюті.	6		
	Відкривати рахунки, депозити й отримувати кредити в іноземній валюті в комерційних банках, контролювати їх розрахунково-касове обслуговування	Тема 4. Операції банку в іноземній валюті.	4		
	Отримувати кредити в комерційних банках, контролювати їх розрахунково-касове обслуговування	Тема 5. Кредитні операції банку.	8		
	Здійснювати операції з інвестицій у цінні папери; надавати послуги з укладання угод із цінними паперами на біржовому та позабіржовому ринках цінних паперів	Тема 6. Операції банків з цінними паперами.	4		
	Здійснювати операції з інвестицій у цінні папери; надавати послуги з укладання угод із цінними паперами на біржовому та позабіржовому ринках цінних паперів.	Тема 7. Банківські інвестиції.	3		
	Виконувати довірчі (посередницькі) фінансові функції для фізичних і юридичних осіб. Здійснювати управління довіреним майном (коштами, цінними паперами тощо) в інтересах тих осіб, яким належить дане майно. Виступати розпорядником коштів, майна і фондових цінностей на користь довірителя	Тема 8. Нетрадиційні банківські операції.	2		
	Модульний контроль – 12 тиждень – модульна контрольна робота		3		
	Разом лекційних занять		36	29	65
		Практичні – 8 семестр (III чверть 1...11 тижні) Аудиторні – 2 години на тиждень			
	Визначати надійність кредитної установи. Організувати роботу з обслуговування депозитних рахунків.	Класифікація банківських операцій. Ліцензування банківської діяльності. Доходи, витрати та прибутки банку.	2	19	43
	Проводити випуск ощадних (депозитних) сертифікатів та інших цінних паперів; організувати роботу з виплати відсотків. Проводити розрахунки ефективності надання фінансових послуг	Розрахунок параметрів депозитних операцій.	2		

1	2	3	4	5	6
	Визначити форми розрахунків, розробляти ефективні умови платежів, розраховувати суми знижок у разі скорочення терміну оплати рахунків, визначити умови контракту, які дозволять використати найкращу форму кредиту. Проводити операції з випуску та обігу векселів: простих і переказних. Застосовувати векселі як знаряддя комерційного кредиту, проведення розрахунків між суб'єктами господарювання	Розрахунок вартості використання різних форм безготівкових розрахунків. Розрахунок параметрів вексельних операцій.	4		
	Здійснювати аналіз надання фінансових послуг різними фінансово-кредитними установами на грошовому, кредитному та фондових ринках. Проводити розрахунки ефективності надання фінансових послуг	Розрахунок прибутку від неторгових операцій банку. Розрахунок платежів юридичної особи при придбанні та продажу валюти.	2		
	Розраховувати необхідний обсяг кредиту, графік погашення кредиту та сплати відсотків. Проводити фінансові операції з нерухомістю згідно з чинним законодавством; здійснювати іпотечне кредитування; оцінювати вартість нерухомого майна. Проводити кредитування житлового будівництва на основі іпотеки. Здійснювати весь комплекс лізингової діяльності. Проводити лізингові операції. Використовувати лізинг як фінансовий інструмент розширення інвестиційної діяльності	Розрахунок параметрів кредитних операцій	6		
	Визначати оптимальні способи та напрямки інвестиційної діяльності підприємства; проводити розрахунки щодо вибору ефективних методів оцінювання інвестиційних проектів. Застосовувати методи обчислення прибутковості інвестицій у цінні папери. Прогнозувати економічні наслідки інвестиційних рішень.	Розрахунок параметрів операцій з цінними паперами.	2		
	Визначати оптимальні способи та напрямки інвестиційної діяльності підприємства; проводити розрахунки щодо вибору ефективних методів оцінювання інвестиційних проектів. Здійснювати інвестиції в облігації державних позик. Застосовувати методи обчислення прибутковості інвестицій у цінні папери. Прогнозувати економічні наслідки інвестиційних рішень	Розрахунок параметрів довгострокового кредитування інвестиційних проектів.	2		
	Організувати емісію цінних паперів; визначати умови і порядок емісії. Визначати розмір дивідендів або відсотків, а також порядок передачі грошових та інших прав, що впливають з даних цінних паперів, іншим особам; забезпечувати належний облік прав власності на іменні цінні папери.	Розрахунок параметрів операцій з банківськими гарантіями та поручительствами.	2		
	Модульний контроль – 12 тиждень – модульна контрольна робота		2		
	Разом практичних занять		24	19	43
	Разом з дисципліни		60	48	108
	Частка навантаження			0,44	

7. Індивідуальне завдання

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен виконати індивідуальне завдання «Курсова робота». Виконання індивідуального завдання здійснюється відповідно до методичних рекомендацій [12.3].

Загальні вимоги, що забезпечують максимальну оцінку виконання індивідуального завдання:

- ♦ правильність рішень;
- ♦ повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);
- ♦ грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу;
- ♦ оформлення відповідно до чинних стандартів;
- ♦ наявність посилань на джерела інформації;
- ♦ самостійність виконання (діагностується під час захисту).

8. Позначення економічних показників

I_d - дохід по депозиту;

S_d - сума депозиту;

r_d - процентна ставка по депозиту;

r – номінальна річна процентна ставка;

FV - майбутня вартість грошового потоку

CF - регулярний внесок на рахунок;

PV - теперішня вартість грошового потоку

$S_{ена}$ - вартість відкриття експортного непідтвердженого акредитива;

$S_{ена}$ - вартість відкриття експортного підтвердженого акредитива;

$S_{ина}$ - вартість відкриття імпортного непідтвердженого акредитива;

$S_{ина}$ - вартість імпортного підтвердженого акредитива;

$S_{чи}$ - вартість чистого інкасо;

$S_{ед}$ - вартість експортного інкасо

$S_{ід}$ - вартість імпортного інкасо;

I_e - сукупний дохід по векселю;

S_n - номінальна вартість векселя;

i_e^t - річна процентна ставка по векселю

S_p - ціна розміщення дисконтного векселя,

I_{np} - дохід продавця векселя,

$I_{нок}$ - дохід покупця векселя,

S_{np} - ціна продажу векселя;

D_t - сума дисконту по векселю;

d – облікова ставка банку.

$S_{кр}$ - сума залишку боргу у відповідному періоді;

r - базова процентна ставка по кредиту;

t - кількість днів використання основної суми боргу;

$S_{ов}^{max}$ - максимально можлива сума овердрафту

$S_{np,a}$ - ринкова вартість акції;

$\eta_{див}$ – ставка дивідендних виплат;

S_n – номінал акції,

$i_{об}$ - ставка купонних виплат;

S_p – ринкова ціна фінансового інструменту, вказаного у варанті;

C_i – ціна виконання варанту;

N_c - норма кредитного покриття ;

N_{sf} - норма самофінансування інвестицій ;

N_{cf} - норма кредитного покриття фінансово-експлуатаційних потреб позичальника;

9. Форма підсумкового контролю

Нормативна форма підсумкового контролю – екзамен. Підсумковий контроль здійснюється у вигляді комплексного оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни без участі студента на підставі результатів усіх модульних контролів.

Оцінювання визначає ступінь оволодіння студентом компетенціями, що передба-

чені програмою.

Підсумковий контроль реалізується шляхом визначення середньозваженого балу за результатами всіх модульних контролів.

Самостійна робота з підготовки до контрольних заходів здійснюється за методичними рекомендаціями 12.1.

Інформаційне забезпечення дисципліни – джерела 12.1-12.7.

10. Вимоги до інформаційно-методичного забезпечення дисципліни

Зміст інформаційного забезпечення має відповідати програмі дисципліни в повному обсязі.

Методичне забезпечення повинно відповідати стандарту вищої освіти Національного гірничого університету «СВО НГУ НМЗ-05. Нормативно-методичне забезпечення навчального процесу. Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2005. – 138 с.».

Викладач повинен забезпечити вільний доступ студента до матеріалів інформаційно-методичного забезпечення дисципліни.

11. Вимоги до засобів діагностики

Засоби діагностики рівня сформованості компетенцій для проведення контрольних заходів подані у вигляді переліку питань.

Оцінювання рівня засвоєння навчального матеріалу здійснюється через коефіцієнт засвоєння:

$$K_3 = N/P,$$

де N - правильно виконані істотні операції рішення (відповіді),

P – загальна кількість визначених істотних операцій.

Критерії визначення оцінок:

“відмінно” -	$K_3 > 0,9;$
“добре” -	$K_3 = 0,8...0,9;$
“задовільно” -	$K_3 = 0,7...0,8;$
“незадовільно” -	$K_3 < 0,7.$

При остаточній оцінці результатів виконання завдання враховується здатність студента:

- диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання;
- застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях;
- аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень;
- викладати матеріал на папері логічно, послідовно, з дотриманням вимог чинних стандартів.

12. Рекомендована література

- 12.1. Єрмошкіна О.В. Банківські операції. Робочий зошит студента до лекційних занять і самостійної роботи для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит. / О.В. Єрмошкіна // Електронний ресурс [режим доступу]: CD-R «Комплекс методичного забезпечення дисципліни «Банківські операції». - Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. - 64 с.
- 12.2. Єрмошкіна О.В. Банківські операції. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит / О.В. Єрмошкіна // Електронний ресурс [режим доступу]: CD-R «Комплекс методичного забезпечення дисципліни «Банківські операції» - Дніпропетровськ: ДВНЗ «НГУ», 2012. - 34 с.
- 12.3. Єрмошкіна О.В. Банківські операції. Вихідні данні та методичні рекомендації з виконання курсової роботи для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит. / О.В. Єрмошкіна // Електронний ресурс [режим доступу]: CD-R «Комплекс методичного забезпечення дисципліни «Банківські операції». - Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. - 51с.
- 12.4. Єрмошкіна О.В. Банківські операції. Вихідні данні та методичні рекомендації з виконання розрахункових індивідуальних завдань для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030508 - фінанси і кредит. / О.В. Єрмошкіна // Електронний ресурс [режим доступу]: CD-R «Комплекс методичного забезпечення дисципліни «Банківські операції». - Дніпропетровськ: ДВНЗ «Національний гірничий університет», 2012. - 40 с.
- 12.5. Банківські операції: Підручник. — 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. — К.: КНЕУ, 2002. — 476 с.
- 12.6. Шевченко Р. І. Банківські операції: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2000. — 160 с.
- 12.7. Збірник виробничих ситуацій з навчальної дисципліни «Банківські операції» / Керівник авт. кол. А. М. Мороз. — К.: КНЕУ, 1998. — 380 с.

13. Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення

Відповідальність за якість викладання та інформаційно-методичного забезпечення несе завідувач кафедри.

Укладач:

Єрмошкіна Олена Вячеславівна

Банківські операції.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

*для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів
галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво»
напрямку підготовки 6.030508 - фінанси і кредит*

Редакційно-видавничий комплекс

Редактор

Підписано до друку: 11. Формат
Папір Pollux. Різографія. Умовн. друк.арк.
Обл.-вид. арк. Тираж прим. Зам.

ДВНЗ «Національний гірничий університет»
49027, м. Дніпропетровськ, просп. К.Маркса, 19